

Keskkonnaamet  
info@keskkonnaamet.ee

Teie 16.12.2022 nr 6-4/22/24639

Meie (digitaallkirja kuupäev)  
nr 1-23/2022/6956

## **Ettekirjutuse "Keskkonnakahju tuvastamine ja heastamismeetmete plaani heakskiitmine" muutmise eelnõu**

Austatud Reet Siilaberg

Keskkonnaamet edastas Riigimetsa Majandamise Keskusele tutvumiseks ning arvamuse esitamiseks ettekirjutuse „Keskkonnakahju tuvastamine ja heastamismeetmete plaani heakskiitmine“ muutmise eelnõu. Oleme eelnõuga üldjoontes nõus, kuid teeme siiski mõned ettepanekud:

1. Palume eelnõus täpsustada perioodi pikkust. Praegu on eelnõu punktides 5.1 ja 5.2 kirjas 25-aastane periood, kuid eelnõus loetletud aastad (2023, 2028, 2033 ja 2038) annavad kokku 15-aastase perioodi. Seega peaks eelnõu punktides 5.1 ja 5.2 olema sätestatud kas 15-aastane periood või siis aastad 2023, 2028, 2033, 2038, 2043 ja 2048.
2. Teeme ettepaneku, et 2028. aasta sügisel hindame koos Keskkonnaameti spetsialistidega olukorda jugapuu leiukohas KLO9311583 ning otsustame edasiste heastamismeetmete rakendamise vajaduse üle. Selleks ajaks on langil uuenenud puistu vanus 12-13 aastat ning puurinne peaks olema saavutanud sellise tiheduse, mis takistab nii rohurinde kasvu kui ka uute puude lisandumist. Seega 2028. aastal tehtud jugapuude hoolduse järgselt võivad tingimused olla jugapuudele sedavõrd soodsad, et võimaldavad edasisest jugapuude hooldamisest loobuda. Palume muuta eelnõu punkti 5.1 selliselt, et see näeks ette 2028. aastal Keskkonnaameti poolt edasise hooldamise vajaduse hindamist.
3. Juhime tähelepanu, et eelnõu punktis 5.2 nõutud MapInfo formaadis kaardikihi esitamine võib osutuda problemaatiliseks. Meie senine kogemus näitab, et tavakasutuses olevate GPS-seadmete (sh nutiseadmed) täpsus ei ole piisav jugapuude asukohtade korduvaks tuvastamiseks. Nii näiteks võib ühe ja sama taime asukoht mõõdetuna Garmin'i käsi GPS-seadmega erineda 10-12 m. Sellesse raadiusesse võib aga jääda mitu naabertaime, mistõttu selliselt saadud taimede asukoha koordinaadid ei sobi taimede identifitseerimiseks. Seega tekib küsimus, et kui neid koordinaate ei saa kasutada jugapuude identifitseerimiseks, siis milleks neid üldse vaja on? Teeme ettepaneku, et seire tulemused esitatakse edaspidigi ilma ruumiandmeteta – seire käigus loendatakse taimed ära, mõõdetakse nende kõrgus ja hinnatakse viljumist, kuid asukohapunkte ei registreerita.
4. Kuna eelnõus kavandatud seireperiood on küllaltki pikk (15 või 25 aastat), siis teeme ettepaneku, et eelnõus ei määratletaks konkreetset tarkvara, millega esitavad andmed

peavad ühilduma. Nii 2038. aasta kui ka 2048. aasta (vastavalt 15- või 25-aastane periood) on suhteliselt kauge aeg ja praegu on raske hinnata ühe või teise tarkvara kättesaadavust ja toimimist neil aastatel. Näiteks kui kindlad me saame hetkel olla, et Keskkonnaametis on 2038. või 2048. aastal MapInfo tarkvara üldse kasutusel? Meie ettepanek oleks, et edastame seireandmed tarkvarast sõltumatus formaadis, mille tulevikus kasutatavuse tõenäosus on suur. Sellised failiformaadid on näiteks XML või TXT (UTF-8), kusjuures mõlemad sobivad ka ruumiandmete edastamiseks. Käesoleval ajal laialdaselt kasutatavad GIS-tarkvaradki (sh MapInfo) on võimelised vastavaid failiformaate avama. Palume eelnõu punkti 5.2 viimast lauset muuta järgnevalt: „Esitada igal aastal tööde lõpetades jugapuu arvukuse seire tulemused tabelina TXT (UTF-8) failiformaadis, kus välju eraldab tühik, ja kus on info ka generatiivsete isendite ja isendite kõrguse kohta, Keskkonnaametile hiljemalt 30. novembriks.“

5. Juhul kui Te siiski soovite saada ruumiandmeid (jugapuude asukohapunktide koordinaate), siis peaks eelnõu punktis 5.2 sätestama kasutatava koordinaatsüsteemi. Meie hinnangul oleks 25-aasta perspektiivis kõige mõistlikum kasutada WGS84 koordinaatsüsteemi, kusjuures koordinaadid võiks olla kraadid kümnendmurdudena, sest nii ei pea andmefailis minuteid ja sekundeid eristama. Eesti lokaalsete koordinaatsüsteemide (nt L-EST97) kasutatavust 2048. aastal on raskem ette näha kui rahvusvaheliselt laialdaselt kasutatud süsteemi oma.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaupo Kohv  
juhataja  
looduskaitseosakond

Teadmiseks: maiu.merisalu@keskkonnaamet.ee

Margus Pensa 5627 7115  
margus.pensa@rmk.ee